

[Ninn-Hansen.]

lagde ved anden behandling tusinder af mile mellem sig og udtrykket „gratis undervisning“. Det kunne tyde på, hvad vi også har haft indtryk af under den meget saglige forhandling i udvalget, at der er ved at brede sig en forståelse for vore synspunkter, for vort ønske om, at undervisningen ikke skal være gratis, og for den besparelse på godt 4 mill. kr. årlig, vi har stillet forslag om. Men når regeringen fastholder, at undervisningen skal være gratis, og ikke har villet føre diskussionen til ende om vort lovforslag, mener vi ikke at kunne tage noget medansvar for loven. Vi håber at få lejlighed til senere at opnå et sådant medansvar, når vi får gennemført de forbedringer, som man forhåbentlig efterhånden vil nå frem til at forstå betydningen af hos i hvert fald nogle af regeringspartierne. Vi ønsker nemlig gerne at få en lovgivning på dette område, som vi kan tage et medansvar for. Fritidsundervisningen har stor betydning for den ungdom, der søger dygtiggørelse, og for hele uddannelsesniveaet, og i aftenskolen har man, ikke mindst gennem de private oplysningsforbunds fortræffelige virksomhed, forstået at hævde det kulturelle niveau.

Helge Larsen: Da vi nu står ved afslutningen af et omfattende arbejde med denne lovgivning, vil jeg gerne takke mine kolleger i udvalget for det arbejde, vi har haft sammen.

Det ærede medlem hr. Justesen mente, at regeringspartierne ikke havde vist megen imødekommelse over for oppositionen. Jeg kan ikke være enig med det ærede medlem i denne betragtning. Vi har på mange, mange områder — bl. a. hvad angår amts-ungdomsnævnenes sammensætning, og på en lang række andre punkter — kunnet forhandle os frem til enighed og har opnået resultater, som jeg tror alle i udvalget er enige om er væsentlige forbedringer.

Der var imidlertid, som det allerede er fremgået af debatten i dag, et område, hvor vi ikke kunne opnå enighed, nemlig vedrørende forslaget om betaling af 50 øre pr. undervisningstime af elever over 18 år. Mit parti ønskede, at undervisningen i ungdoms- og aftenskolen skulle være gratis, og det ønsker vi stadig væk.

Når nu det ærede medlem hr. Ninn-Han-

sen fremdrager forhandlingerne ved anden behandling, vil jeg gerne sige, at baggrunden var den, at venstre og de konservative havde fremsat et lovforslag til ændring af den gældende ungdomsskolelov af 1954; det blev fremsat, før den højtærede undervisningsminister fremsatte sit lovforslag. Begge lovforslag blev sendt til behandling i et udvalg, og under udvalgsforhandlingen opnåedes der mellem oppositionens repræsentanter og regeringspartierne repræsentanter enighed om et af punkterne i oppositionens oprindelige forslag, nemlig om retten til at give et tilskud på 50 pct. til minimumslønningerne.

Hvad det andet punkt i oppositionens forslag angår, indførelsen af en 50 øres afgift pr. undervisningstime, blev der i udvalget stillet ændringsforslag derom til ministerens lovforslag. Jeg sagde ved anden behandling — og det er stadig væk min opfattelse — at dermed havde venstre og de konservative selv udtømt indholdet af deres oprindelig fremsatte lovforslag; det var baggrunden for, at jeg fandt, det havde været rimeligt at trække det tilbage. Det ønskede oppositionen ikke at gøre. Afstemningen ved anden behandling er naturligvis en afstemning, hvis formalitet kan diskuteres, men realiteten var, at der ikke var noget tilbage af oppositionens lovforslag. Jeg vil gerne for mit vedkommende føje til, at der ikke var noget ønske om, må jeg bruge udtrykket: at fornærme oppositionen med denne afstemning. Det var for os, for mig, en realitet, at dens lovforslag var udtømt.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale, at man stemmer for ministerens lovforslag, som det nu foreligger efter afstemningen ved anden behandling, og jeg gør det, idet jeg udtrykker ønsket om, at man fra alle sider vil bidrage til, at de væsentlige forbedringer for ungdomsskolen og aftenskolen, som indeholdes i dette lovforslag, må blive udnyttet til gavn for de unge og ikke mindst til gavn for de mange ældre, som gennem aftenskolen får suppleret en undervisning, som de ikke har fået i tilstrækkeligt omfang i deres yngre dage.

Petra Petersen: Kommunisterne vil stemme for lovforslaget. Vi anerkender gerne, at det indeholder mange forbedringer, men